

ABD GÜNDEMİ

TUSIAD-US, 1250 24th Street, NW, Suite 300, Washington, D.C. 20037 U.S.A.
Tel: +1(202) 776-7770 Faks: +1(202) 776-7771 Email: usoffice@tusiad.us

SAYI: 75

12 MAYIS-8 HAZİRAN 2009

BU HAFTA:

- **Obama Kuzey Kore'nin Nükleer Denemesini Kınadı**
- **Obama ve Sarkozy Türkiye Konusunda Anlaşamıyor**
- **Ben Bernanke'den Uyarı**
- **ABD'de İşsizlik Rekor Düzeyde**
- **GM İflasını İlan Etti**
- **Obama'nın Konuşmasına Orta Doğu'dan Tepkiler**

Obama Kuzey Kore'nin Nükleer Denemesini Kınadı

Başkan Barack Obama, Kuzey Kore'nin son nükleer denemesini kınadı. Beyaz Saray'da yaptığı açıklamada uluslararası topluluğun nükleer konuda Kuzey Kore'ye karşı koyması gerektiğini belirten Obama, Kuzey Kore'nin nükleer programının dünya barışı ve güvenliği için ciddi tehdit oluşturduğunu vurgulayarak denemeyi uluslararası hukuku açıkça ihlal eden pervasız bir eylem olarak tanımladı. Kuzey Kore'nin tecrit durumunu elleriyle derinleştirdiğini söyleyen Obama bu ülkeye karşı daha güçlü uluslararası baskı yapılması çağrısında bulundu.

ABD Genelkurmay Başkanı Oramiral Michael Mullen, denemenin sürpriz olmadığını ve Kuzey Kore'nin giderek artan düşmanca tutumunun parçası olduğunu açıkladı. Kuzey Kore, yeraltında basarıyla gerçekleştirdiği nükleer denemenin 2006'da yaptığı denemeden çok daha güçlü olduğunu açıklarken Güney Koreli yetkililer, Kuzey'in nükleer denemenin hemen ardından üç de kısa menzilli füze denediğini bildirdi. Kuzey Kore resmi haber ajansı, denemenin ülke savunmasında nükleer caydırıcılığı artırma önlemlerinin parçası olduğunu bildirdi.

Obama ve Sarkozy Türkiye Konusunda Anlaşamıyor

Fransa'nın Caen kentinde biraraya gelen Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ve ABD Başkanı Barack Obama ortak basın toplantısı yaptı. Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin Avrupa Birliği üyeliği konusuna değinerek "Başkan Obama'yla bu konuda anlaşamadıklarını" söyledi.

Başkan Barack Obama Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine verdiği desteği yinelerken Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy muhalefetini tekrarladı. Türkiye'nin Avrupa'yla tam olarak bütünleşmek istediğini söyleyen Obama, bunu desteklediğini, "Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğinin önemli olduğunu" ifade etti. Obama, "Türkiye son derece önemli bir NATO müttefikidir. Afganistan'da bize destek veriyorlar.

Ekonomileri büyüyor. Avrupa'yla daha fazla bütünleşmek istiyorlar. Bence bu desteklenmeli. Daha önce de söyledim, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olması önemlidir" darken, Sarkozy Türkiye için tam üyelikten ziyade Rusların da dahil edileceği ortak ekonomik ve güvenlik bölgesi oluşturulmasını desteklediğini belirtti. Avrupa'nın sınırları olması gerektiğini, bunun istikrar açısından önemli olduğunu ifade eden Sarkozy, "Bu istikrar unsurunun bozulmasına izin veremem. Bu Türkiye'yi karanlığa itiyoruz anlamına gelmiyor. Türkiye önemli bir müttefik. Türkiye iki farklı dünya arasında köprü oluşturuyor. ABD ile farkımız bu konuya yaklaşımımızla ilgili. Bu konuyu da değerlendirdik" şeklinde konuştu.

Ben Bernanke'den Uyarı

ABD Merkez Bankası Başkanı Ben Bernanke rekor düzeye ulaşan hükümet harcamalarının çok yakında ekonomik iyileşmeyi tehdit edebileceği uyarısında bulundu.

Bernanke, Kongrenin Bütçe komisyonunda yaptığı konuşmada mali disiplin sağlanmazsa istikrar ve sağlıklı ekonomik gelişmenin gerçekleşmeyeceğini söylerken

ABD'de ekonomik durgunluğun yıl sonuna doğru sona ermesinin beklendiğini tekrarladı ancak işsizliğin artmaya devam edeceği uyarısında bulundu.

Öte yandan Kongre Bütçe Bürosu, bütçe açığının 1 trilyon 8 milyar doları bulabileceği tahmininde bulunuyor. Bütçedeki açıkta ekonomik teşvik paketinin ve şirketlere yapılan mali yardımların payı olduğu belirtiliyor.

ABD'de İşsizlik Rekor Düzeyde

ABD'de işsizlik son 25 yılın en yüksek seviyesine çıktı. İşini kaybedenlerin sayısında azalışına rağmen Mayıs ayı rakamlarına göre işsizlik oranı yüzde 9,4'e yükseldi. Çalışma Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre geçen ay 345 bin kişi işini kaybetti. Bu rakam geçen yılın Eylül ayından beri görülen en düşük rakam.

İşsizlik raporu borsalarda yükselme ve petrol fiyatlarının varil başına 70 dolara ulaşmasına yol açtı. Rapor piyasalarda ekonomik durgunluğun geride kaldığının belirtisi olarak yorumlanırken yüksek işsizlik rakamları, şirketlerin hala işe alımlarda isteksiz davrandığı ve durgunluğun henüz tümüyle sona ermediğini gösteriyor.

Baskan Obama'nın Ekonomik Danışmanlar Konseyi'nden Austen Goolsbee "Ekonomi sadece Beyaz Saray'ın değil, tüm özel sektörün ilk tahminlerinin de ötesinde bir gerileme gösterdi," şeklinde konuştu. .

Ekonominin genelinde canlanma belirtileri baslasa bile, işsizliğin artmaya devam etmesi bekleniyor. Austen Goolsbee, Fox televizyonundaki konuşmasında, "Sadece kısa değil, uzunca bir dönemde de zorluklar devam edecek. Ancak ekonomi düzeldikten sonra işsizlik düşmeye başlayacak. Önce ekonomiyi düzlüğe çıkartmak gerekiyor," dedi.

Mayıs ayı işsizlik açıklamasında bazı olumlu noktalar da göze çarptı. Toplam işsizlik oranı yükselmekle birlikte işini kaybedenlerin sayısı Eylül ayından beri en düşük düzeydeydi. Dört aydır işini kaybedenlerin sayısı azalıyor. Bu nasıl mümkün olabiliyor? Toplam işsizlik artarken, işini kaybedenlerin sayısı nasıl düşer sorusunu Goolsbee, 'ekonomi kötü' diye is aramayanların, bazı sektörlerde düzelme olduğunu duyunca başvuruda bulunmasıyla ve böylece, işsizlik istatistiklerine dahil olmalarıyla izah ediyor.

GM İflasını İlan Etti

General Motors iflasını ilan etti. İflas başvurusuyla birlikte federal hükümet GM'in en büyük hissedarı haline geldi. Cumhuriyetçi partili Alabama Senatörü Richard Shelby bir televizyon programında bu durumu sorguladı. Shelby "Federal hükümet sonbaharda banka krizine, şimdiye kadar görmediğimiz ölçülerde el attı. Simdi de otomobil krizinde aynı durumla karşılaştık. Devlet her işe karışıyor. Devletin özel şirketlerdeki payı, bu ülkede hiç görmediğimiz boyutlara çıktı. Bu çok

tehlikeli bir yoldur," dedi.

Baskan Barack Obama ise General Motors'u yönetmeye hiç niyeti olmadığını, kararları, yine üst düzey şirket yöneticilerinin almaya devam edeceğini açıkladı. Baskan Obama devletin GM'in hisse senetlerine sahip olmasının, sadece geçici olduğunu kaydetti.

Obama'nın Konuşmasına Orta Doğu'dan Tepkiler

ABD Başkanı Barack Obama'nın Mısır'da Müslüman dünyasına yönelik konuşmasına İsrail ve Filistin'den olumlu ama temkinli tepkiler geldi.

Mısır'ın baskentindeki Kahire Üniversitesi'nde 1,5 milyar Müslümana hitaben konuşan ABD Başkanı Obama'nın sözleri Ortadoğu'da 30 ayrı televizyon kanalından canlı yayınlandı. Haber ajansları İsrail'in yanı sıra Batı Seira ve Gazze'de halkın gruplar halinde konuşmayı televizyonlardan izlerkenki görüntülerini geçtiler.

Obama'nın 3 Semavi dinin kitaplarından alıntılar içeren konuşması sırasında İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, bakanlarını ayrı ayrı açıklamalar yapmamaları konusunda uyardı. Konuşma sırasında yardımcılar ve bakanlar ile bir toplantı düzenleyen Netanyahu bu toplantı sonrasında İsrail hükümetinin tepkisini açıkladı.

Obama'nın İsrail ile ülkesi arasında kırılamaz bağlar bulunduğunu ve İsrail'in Yahudi ana vatani mücadelesinin haklı olduğunu dile getirdiği konuşmasına dair yapılan açıklama basına yazılı duyuruldu ve Obama'nın İsrail ile Arap dünyası arasında barışa yönelik umutlarının paylaşıldığı bildirdi. Açıklamada ayrıca, "İsrail hükümeti, Başkan Obama'nın Kahire'de yaptığı önemli konuşmanın gerçekten de Arap ve Müslüman

dünyasıyla İsrail arasında yeni bir yakınlaşma dönemine yol açacağı umudundadır" denildi.

Öte yandan Filistin Yönetimi de Obama'nın konuşmasına olumlu tepki verdi. Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın sözcüsü Nebil Ebu Rudeyne, Başkan Obama'nın İslam dünyasına hitap etmesini, "Açık ve samimi bir konuşma. Yenilikçi bir siyasi adım ve üzerine inşa edilmesi gerekli iyi bir başlangıç" şeklinde değerlendirdi.

ABD Başkanına en temkinli tepki ise Gazze'den geldi. Bölgenin kontrolünü elinde bulunduran Hamas yönetimi, Obama'nın Kahire'deki konuşmasında "açık bir değişim" olduğunu kaydederken konuşmanın yinede "çeliskiler" barındırdığını savundu.

ABD'nin Filistinlilerin devlet özlemine de duyarsız kalamayacağını belirten Başkan Obama'nın, Hamas'a yönelik siddetin hiçbir sonuç doğurmayacağını vurguladığı konuşmasına Hamas sözcülerinden Fevzi Barhum, "Konuşma açık bir değişimi yansıtsa bile birçok çeliski barındırıyor" dedi. Barhum, Obama'nın Amerika'nın dünyadaki imajını düzeltmeyi amaçladığını düşündüren "nezaket dolu bir konuşma" yaptığını kaydetti.

Merkez: 74 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 80050 İstanbul Türkiye Tel: 90 212 249 1102 Faks: 90 212 249 0913

Washington D.C.: 1250 24th Street NW Suite 300 Washington D.C. 20037 U.S.A. Tel: 1 202 776 7770 Faks: 1 202 776 7771

Ankara: İran Caddesi No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 1011 Faks: 90 312 428 8676

Avrupa Birliği: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels Belçika 32 2 736 4047 Faks: 32 2 736 3993

Berlin: Maerkisches Ufer 28 10179 Berlin Mitte Almanya Tel: 49 30 28 878 63 00 Faks: 49 30 28 878 63 99

Paris: 33 Rue de Gallee 75116 Paris France Tel: 33 1 44 43 55 35 Faks: 33 1 44 43 55 46

Pekin: Lufthansa Center, EUCCC/S- 123 Liangmaqiao Rd. Chaoyang- Beijing 100016 Tel:861064622066 Faks:861064622067